

ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ФАРМАЦИЈЕ

ПРВА ГОДИНА СТУДИЈА

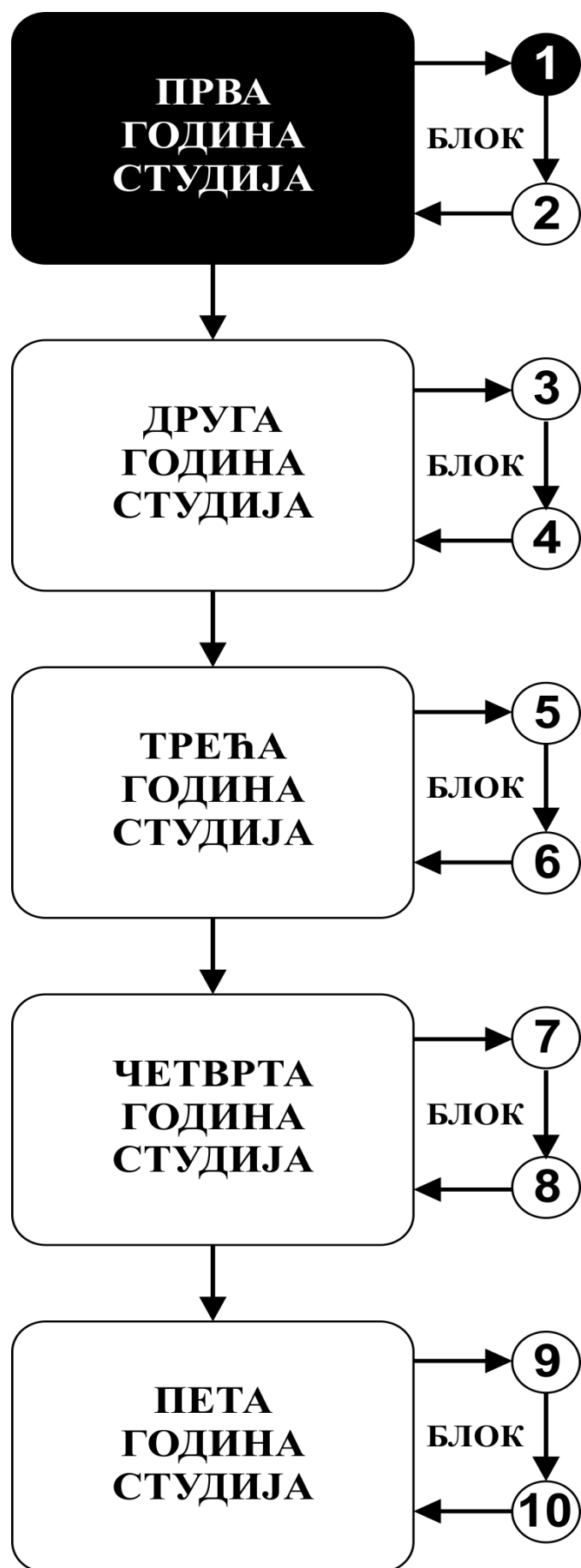
ШКОЛСКА 2026/2027.

Вештина комуникације и етика

Предмет:

Вештина комуникације и етика

Предмет се вреднује са 4 ЕСПБ. Недељно има 3 часа активне наставе (1 час предавања, 2 часа других облика наставе-семинар).

НАСТАВНИЦИ И САРАДНИЦИ:

РБ	Име и презиме	Email адреса	звање
1.	Владимир Јањић	vladadok@yahoo.com	Редовни професор
2.	Драгана Игњатовић Ристић	draganaristic4@gmail.com	Редовни професор
3.	Мирјана Јовановић	drminjaj@yahoo.com	Редовни професор
4.	Стефановић Срђан	sstefanovic@medf.kg.ac.rs	Редовни професор
5.	Бранимир Радмановић	biokg2005@yahoo.com	Ванредни професор
6.	Владимир Шебек	dr.vladimir.sebek@gmail.com	Доцент
7.	Валентина Опанчина	valentina.opancina@gmail.com	Доцент
8.	Милан Ђорђић	mcpikac@gmail.com	Доцент
9.	Александар Кочовић	salekkg91@gmail.com	Доцент
10.	Ермин Фетаховић	erminfetahovic96@gmail.com	Асистент
11.	Виктор Селаковић	selakovicvictor@gmail.com	Сарадник у настави
12.	Слађана Веселиновић	sladjave@gmail.com	Сарадник у настави
13.	Ања Васиљевић	vasiljevic.anja034@gmail.com	Сарадник у настави
14.	Лука Курђубић	lukaeye25@gmail.com	Сарадник у настави

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:

Разумевање и усвајање принципа одређених типова комуникације (вербална и невербална комуникација), здравствене комуникације (дијагностичке и терапијске) и сложених комуникационих вештина (емпатија, асертивност, активно слушање).
Оспособљавање студената за успостављање квалитетног контакта са различитим корисницима здравствених услуга, као и за тимски рад у здравству и комуникацију са нездравственим сектором.

Упознавање студената са основним етичким принципима фармацеутске праксе, научно истраживачког рада у фармацији као и упознавање са законским обавезама фармацеута (кодекс фармацеутске професије).

ИСХОД ПРЕДМЕТА:

Након одслушаног и положеног испита из предмета Вештина комуникације и етика студенти ће познавати и разумети структуру, улогу и значај примене вештина комуникације и биће оспособљени да асертивно комуницирају са различитим појединцима и групама у медицинском окружењу и примењују вештине активног слушања и емпатије;

Познавати етичке принципе клиничке праксе и истраживања у фармацији;

Овладати вештином клиничког/фармацеутског рада и истраживања уз поштовање етичких норми усвајање става да је поштовање етичких норми у фармацији неопходан услов бављења професијом (познавање кодекса професије).

ОЦЕЊИВАЊЕ:

СЕМИНАРСКИ РАДОВИ: На овај начин студент може да стекне до 20 поена. Сваки студент добија по једну тему за семинарски рад у сваком модулу који предаје у писаној форми. Оцењује се припремљеност, садржај и форма семинарског рада. Листа тема за семинарске радове ће бити понуђена студентима у првом термину предмета.

ОЦЕНА КЛИНИЧКОГ СЕМИНАРА: На овај начин студент може да стекне до 10 поена. Оцењује се припремљеност, начин презентације, укључивање других у дискусију. Листа тема за клиничке семинаре ће бити понуђена студентима у првом термину предмета (један семинар може припремати један или више студената).

ЗАВРШНИ ТЕСТ: На овај начин студент може да стекне до 70 поена.

Завршна оцена се формира на следећи начин:

Да би студент положио предмет мора да стекне минимум 51 поен и то:

1. стекне више од 50% поена предвиђених за семинарски рад
2. стекне више од 50% поена предвиђених за клинички семинар
3. положи завршни тест, односно да има више од 50% тачних одговора.

број стечених поена	оцена
0 – 50	5
51 – 60	6
61 – 70	7
71 – 80	8
81 – 90	9
91 – 100	10

ЗАВРШНИ ТЕСТ

ОЦЕЊИВАЊЕ ЗАВРШНОГ ТЕСТА

Тест има 35 питања
Свако питање вреди 2 поена

ЛИТЕРАТУРА:

НАЗИВ УЦБЕНИКА	АУТОРИ	ИЗАДАВАЧ	БИБЛИОТЕКА	ЧИТАОНИЦА
Вештина комуникације у здравству	Јањић В, Петровић М.	Универзитет у Крагујевцу, Факултет медицинских наука, 2016.	да	да
Вештина комуницирања	Ненадовић М.	Универзитет у Приштини, Медицински факултет, 2010.	да	да
Медицинска етика	Марић Ј	Научна књига, 1996	да	да

Сва предавања налазе се на сајту Факултета медицинских наука: www.medf.kg.ac.rs

недеља	тип	назив методске јединице	наставник
1	П	Увод у вештину комуникације	проф. др Владимир Јањић доц. др Милан Ђорђић
1	С	Значај адекватне комуникације у медицини	др Ања Васиљевић, др Слађана Веселиновић, асс. др Ермин Фетаховић
2	П	Вештина вербалне и писане комуникације	проф. др Мирјана Јовановић
2	С	Асертивност и емпатија у комуникацији са пацијентом	др Лука Курћубић, др Виктор Селаковић, асс. др Ермин Фетаховић
3	П	Вештина невербалне комуникације	проф. др Владимир Јањић доц. др Милан Ђорђић
3	С	Препознавање емоција и потреба пацијента кроз невербалне знакове	др Лука Курћубић, др Виктор Селаковић, асс. др Ермин Фетаховић
4	П	Утицај карактеристика личности и социјалних специфичности на комуникацију Вештина комуникације-професионални аспекти	проф. др Бранимир Радмановић проф. др Владимир Јањић доц. др Милан Ђорђић
4	С	Практични аспекти комуникацијских вештина у медицини у зависности од типа личности	др Ања Васиљевић, др Слађана Веселиновић, асс. др Ермин Фетаховић
5	П	Вештина комуникације са аудиторијумом и у нездравственом сектору	проф. др Бранимир Радмановић доц. др Милан Ђорђић
5	С	Како припремити PowerPoint презентацију	др Лука Курћубић, др Виктор Селаковић, асс. др Ермин Фетаховић
6	П	Специфичности комуникације у фармацији	проф. др Срђан Стефановић
6	С	Практични аспекти професионалне комуникације у фармацији	др Ања Васиљевић, др Слађана Веселиновић, асс. др Ермин Фетаховић
7	П	Вештине комуникације са особама са менталним поремећајима Комуникација у геријатрији	проф. др Драгана Игњатовић Ристић
7	С	Стигматизација и предрасуде у комуникацији у психијатрији са геријатријском популацијом	др Лука Курћубић, др Виктор Селаковић, асс. др Ермин Фетаховић
8	П	Вештина комуникације са пацијентима у вези са учешћем у клиничком истраживању (студији)	проф. др Бранимир Радмановић проф. др Владимир Јањић

недеља	тип	назив методске јединице	наставник
8	С	Концепт и значај информисаног пристанка	др Ања Васиљевић, др Лука Курћубић, др Виктор Селаковић
9	П	Вештина комуникације у здравству у складу са водећим правним актима	проф. др Владимир Јањић доц. др Валентина Опанчина доц. др Владимир Шебек
9	С	Поверљивост, приватност и заштита података о пацијенту	др Ања Васиљевић, др Лука Курћубић, др Виктор Селаковић
10	П	Појам етике. Основни етички принципи. Предуслови моралног поступања.	проф. др Драгана Игњатовић Ристић проф. др Бранимир Радмановић доц. др Милан Ђорђић
10	С	Балансирање комерцијалних интереса и бриге о пацијенту	др Ања Васиљевић, др Слађана Веселиновић, др Виктор Селаковић
11	П	Етичке заклетве и кодекси	проф. др Владимир Јањић доц. др Милан Ђорђић
11	С	Правичност у приступу основним лековима	др Лука Курћубић, др Виктор Селаковић, ас. др Ермин Фетаховић
12	П	Принципи поштовања приватности пацијената. Етичност здравствених радника у свакодневном контакту са пацијентима. Етички принципи модерне фармације	проф. др Бранимир Радмановић доц. др Милан Ђорђић доц. др Александар Кочовић
12	С	Етички изазови у клиничким испитивањима и истраживачкој фармацији	др Ања Васиљевић, др Слађана Веселиновић, ас. др Ермин Фетаховић
13	П	Етички одбори здравствених установа: састав, процедура избора, процедура рада	проф. др Владимир Јањић проф. др Бранимир Радмановић доц. др Александар Кочовић
13	С	Поверљивост у ери дигиталне здравствене евиденције	др Слађана Веселиновић, др Лука Курћубић, др Виктор Селаковић
14	П	Етички изазови истраживања на животињама, Експеримент у медицини, законска одговорност медицинског радника, правно етички проблеми	проф. др Срђан Стефановић доц. др Милан Ђорђић
14	С	Улога фармацеута у палијативној нези	др Слађана Веселиновић, др Виктор Селаковић, ас. др Ермин Фетаховић
15	П	Етички аспекти и законска регулатива преклиничких и клиничких истраживања лекова. Неетично поступање истраживача у фармацији	проф. др Бранимир Радмановић проф. др Срђан Стефановић
15	С	Неетичко понашање истраживача у фармацији, ЗАВРШНИ ТЕСТ	др Ања Васиљевић, др Слађана Веселиновић, ас. др Ермин Фетаховић

недеља	тип	назив методске јединице	наставник
И	ИСПИТ (јунски рок)		

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 1 (ПРВА НЕДЕЉА):

УВОД У ВЕШТИНУ КОМУНИКАЦИЈЕ

предавања 1 час	семинар 2 часа
Основни принципи комуникације. Историјат вештине комуникације. Појам емпатије. Асертивност. Шта студент треба да зна: - Упознавање са историјатом вештине комуникације - Разумети основне видове комуникације - Упознавање са појмом и значењем емпатије - Разумети практични значај примене асертивности у комуникацији	Значај адекватне комуникације у медицини Шта студент треба да зна: - Сагледавање улоге адекватне комуникације у медицини - Упознавање студената са начином припреме и презентације семинара које ће припремати

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 2 (ДРУГА НЕДЕЉА):

ВЕШТИНА ВЕРБАЛНЕ И ПИСАНЕ КОМУНИКАЦИЈЕ

предавања 1 час	семинар 2 часа
Вештине вођења вербалне комуникације. Како комуницирати писаним путем.	Асертивност и емпатија у комуникацији са пацијентом

Шта студент треба да зна:

- Научити како адекватно вербално комуницирати
- Упознати значење различитих гласовних модулација за комуникацију
- Разумети значај емоционалног тембра
- Научити како адекватно вербализовати различите садржаје
- Научити како писаним путем комуницирати са пацијентима и са колегама
- Научити форму званичног обраћања молбом

- **Шта студент треба да зна:**

- Упознаће се са практичним аспектима примене асертивности и емпатије у комуникацији
- Практично формулисање писане молбе

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 3 (ТРЕЋА НЕДЕЉА):**ВЕШТИНА НЕВЕРБАЛНЕ КОМУНИКАЦИЈЕ**

предавања 1 час	семинар 2 часа
• Основни принципи комуникације. • Историјат вештине комуникације. • Појам емпатије. Асертивност. Шта студент треба да зна: • Упознавање са историјатом вештине комуникације • Разумети основне видове комуникације • Упознавање са појмом и значењем емпатије • Разумети практични значај примене асертивности у комуникацији	Препознавање емоција и потреба пацијента кроз невербалне знакове Шта студент треба да зна: • Значај препознавања и тумачења говора тела пацијента у односу на вербални исказ

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 4 (ЧЕТВРТА НЕДЕЉА):**УТИЦАЈ КАРАКТЕРИСТИКА ЛИЧНОСТИ И СОЦИЈАЛНИХ СПЕЦИФИЧНОСТИ НА КОМУНИКАЦИЈУ ВЕШТИНА КОМУНИКАЦИЈЕ-ПРОФЕСИОНАЛНИ АСПЕКТИ**

предавања 1 час	семинар 2 часа
• Типови личности и комуникација. Вештина комуникације у зависности од специфичности личности. Комуникација у	• Практични аспекти вештине комуникације у медицини у зависности од типа личности

зависности од културолошких и социјалних специфичности.
 Комуникација са особама са посебним потребама.Професионална комуникација у здравству. Тимски рад.

-
- Шта студент треба да зна:**
- Упознати се са различитим типовима личности
- Научити комуникацијски приступ у зависности од типа личности
- Разумети различите културолошке и социјалне специфичности и њихов утицај на комуникацију
- Савладати вештине професионалне комуникације у здравству.
- Научити комуникацију чланова здравственог тима

- Практични аспекти професионалне комуникације у здравству
- Шта студент треба да зна:**
- Упознаће се са практичним аспектима комуникације у медицини у зависности од типа личности
 - Упознаће се са практичним аспектима професионалне комуникације у здравству

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 5 (ПЕТА НЕДЕЉА):

ВЕШТИНА КОМУНИКАЦИЈЕ СА АУДИТОРИЈУМОМ И У НЕЗДРАВСТВЕНОМ СЕКТОРУ	
предавања 1 час	семинар 2 часа
Вештина држања презентације. Однос са јавношћу. Комуникација у оквиру институција система и ванинституционално. Шта студент треба да зна: • Научити начин припреме презентације и начин излагања • Упознати се са вештином комуницирања са представницима медија • Научити начине писане и вербалне комуникације са представницима институција система и нездравственим сектором (суд, социјалне институције, органи власти...) • Савладати комуникацију са аудиторијумом	Како припремити Power point презентацију Шта студент треба да зна: • Научиће како направити Power point презентацију и како излагати припремљени садржа

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 6 (ШЕСТА НЕДЕЉА):

СПЕЦИФИЧНОСТИ КОМУНИКАЦИЈЕ У ФАРМАЦИЈИ	
предавања 1 час	семинар 2 часа

Шта студент треба да зна:

- Вештина препознавања интеракција, нежељених и токсичних ефеката лекова;
- Вештина комуникације са колегама и пацијентом у циљу прикупљања потребних информација о пацијенту и симптомима болести;

Шта студент треба да зна:

- Вештина избора терапије на основу поузданих података о ефикасности;
- Вештина пружања савета пацијенту; способност рационалног решавања практичних проблема из фармацеутске делатности.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 7(СЕДМА НЕДЕЉА):**ВЕШТИНЕ КОМУНИКАЦИЈЕ СА ЉУДИМА СА МЕНТАЛНИМ ПОРЕМЕЋАЈИМА
КОМУНИКАЦИЈА У ГЕРИЈАТРИЈИ****предавања 1 час**

Комуникација са геријатријском популацијом.
Комуникација са пацијентима који пате од афективним поремећајима.
Комуникација са психотичним пацијентима. Комуникација са агресивним особама.

Шта студент треба да зна:

- Упознати специфичности старења и њихов утицај на комуникацију
- Разумети специфичности комуникације са дементним пацијентима
- Научити адекватну комуникацију са људима
- са различитим менталним поремећајима
- Научите како да комуницирате са
- агресивним особама

семинар 2 часа

Стигматизација и предрасуде у комуникацији у психијатрији
Стигматизација и предрасуде у комуникацији са геријатријском популацијом

Шта студент треба да зна:

- Разумети допринос неадекватне комуникације стигматизацији особа са менталним поремећајима
- Разумети и савладати специфичност
- комуникација са дементним особама.
- Схватите допринос неадекватне комуникација стигматизацији особа са менталним поремећајима

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 8 (ОСМА НЕДЕЉА):**ВЕШТИНА КОМУНИКАЦИЈЕ СА ПАЦИЈЕНТИМА У ВЕЗИ СА УЧЕШЋЕМ У КЛИНИЧКОМ ИСТРАЖИВАЊУ (СТУДИЈИ)**

предавања 1 час	семинар 2 часа
Интервју са пацијентом који се укључује у клиничку студију. Информисани пристанак пацијента. Комуникација са сарадником у лечењу. Шта студент треба да зна: • Усвојити основна знања о правилима добре клиничке праксе у вези са спровођењем клиничких истраживања • Научити како водити интервју са пацијентом који се укључује у клиничку студију • Упознати се са значајем информисаног пристанка и начина информисања пацијента пре потписивања • Савладати начине адекватне комуникације са сарадником у лечењу	Појам и значај информисаног пристанка код специфичних популација Шта студент треба да зна: • Упознаће се са начином објашњавања и потписивања информисаног пристанка код специфичних популација (деца, особе са менталним поремећајима, онколошки пацијенти...)

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 9 (ДЕВЕТА НЕДЕЉА):

ВЕШТИНА КОМУНИКАЦИЈЕ У ЗДРАВСТВУ У СКЛАДУ СА ВОДЕЋИМ ПРАВНИМ АКТИМА	
предавања 1 час	семинар 2 часа
Савладавање вештине комуникације у светлу постојећих законских норми. Шта студент треба да зна: • Усвојити знања о неопходности познавања основних законских норми у вези са комуникацијом • Савладати начине комуникације у складу са законским нормама	Поверљивост, приватност и заштита података о пацијенту

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 10 (ДЕСЕТА НЕДЕЉА):

ПОЈАМ ЕТИКЕ, ОСНОВНИ ЕТИЧКИ ПРИНЦИПИ	
предавања 1 час	семинар 2 часа

Шта студент треба да зна:

- Појам етике.
- Филозофски концепти значајни за развој етике.
- Предуслови моралног поступања.
- Основни етички принципи

Шта студент треба да зна:

- Појам етике.
- Филозофски концепти значајни за развој етике.
- Предуслови моралног поступања.
- Основни етички принципи

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 11 (ЈЕДАНАЕСТА НЕДЕЉА):**ЗАКЛЕТВЕ И КОДЕКСИ**

предавања 1 часа

семинар 2 часа

Шта студент треба да зна:

- Хипократова заклетва.
- Заклетва сестринства.
- Појам кодекса.
- Деонтологија

Шта студент треба да зна:

- Хипократова заклетва.
- Заклетва сестринства.
- Појам кодекса.
- Деонтологија

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 12 (ДВАНАЕСТА НЕДЕЉА):**ПРИНЦИПИ ПОШТОВАЊА ПРИВАТНОСТИ ПАЦИЈЕНАТА. ЕТИЧНОСТ ЗДРАВСТВЕНИХ РАДНИКА У СВАКОДНЕВНОМ КОНТАКТУ СА ПАЦИЈЕНТИМА. ЕТИЧКИ ПРИНЦИПИ МОДЕРНЕ ФАРМАЦИЈЕ**

предавања 1 часа

семинар 2 часа

Шта студент треба да зна:

- Принципи поштовања приватности пацијената.
- Етичност здравствених радника у свакодневном контакту са пацијентима.
- Етички принципи модерне фармације

Шта студент треба да зна:

- Принципи поштовања приватности пацијената.
- Етичност здравствених радника у свакодневном контакту са пацијентима.
- Етички принципи модерне фармације

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 13 (ТРИНАЕСТА НЕДЕЉА):**ЕТИЧКИ ОДБОРИ ЗДРАВСТВЕНИХ УСТАНОВА: САСТАВ, ПРОЦЕДУРА ИЗБОРА, ПРОЦЕДУРА РАДА**

предавања 1 час

семинар 2 часа

Шта студент треба да зна:

- Етички одбори здравствених установа: састав, процедура избора, процедура рада
- Информисани пристанка
- Методе регрутовања пацијената за клиничке студије, осигурање пацијената

Шта студент треба да зна:

- Припрема медицинске документације код истраживања.
- Избор пацијената за учешће у студијама у медицини

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 14 (ЧЕТРНАЕСТА НЕДЕЉА):**ЕТИЧКИ ИЗАЗОВИ ИСТРАЖИВАЊА НА ЖИВОТИЊАМА, ЕКСПЕРИМЕНТ У МЕДИЦИНИ, ЗАКОНСКА ОДГОВОРНОСТ МЕДИЦИНСКОГ РАДНИКА, ПРАВНО-ЕТИЧКИ ПРОБЛЕМИ**

предавања 1 час

семинар 2 часа

Шта студент треба да зна:

- Етички изазови истраживања на животињама
- Обавезе истраживача у раду су експерименталним животињама.

Шта студент треба да зна:

- Етички изазови истраживања на животињама
- Обавезе истраживача у раду су експерименталним животињама.

- Избегвање наношења штете.

Избегвање наношења штете.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 15 (ПЕТНАЕСТА НЕДЕЉА):

ЕТИЧКИ АСПЕКТИ И ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА ПРЕКЛИНИЧКИХ И КЛИНИЧКИХ ИСТРАЖИВАЊА ЛЕКОВА. НЕЕТИЧНО ПОСТУПАЊЕ ИСТРАЖИВАЧА У ФАРМАЦИЈИ

предавања 1 часа

семинар 3 час

Шта студент треба да зна:

- Етички аспекти преклиничких истраживања лекова.
- Етички аспекти клиничких истраживања лекова.
- Законска регулатива претклиничких истраживања лекова.
- Законска регулатива клиничких истраживања лекова

Шта студент треба да зна:

- Етички аспекти преклиничких истраживања лекова.
- Етички аспекти клиничких истраживања лекова.
- Законска регулатива претклиничких истраживања лекова.
- Законска регулатива клиничких истраживања лекова